

**ODBORNÉ STANOVISKO
HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU
ROZPOČTU MESTA POLTÁR NA ROK 2023 S VÝHLADOM NA ROKY 2024 - 2025**

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Poltár na rok 2023 s výhladom na roky 2024 - 2025 (ďalej len „stanovisko“).

A. Východiská spracovania stanoviska

Pri spracovaní tohto stanoviska som vychádzal z posúdenia návrhu „Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2023-2024-2025“ zverejneného dňa 13.01.2023 (ďalej len „návrh rozpočtu“), ako aj doplnujúcich príloh k tomuto návrhu rozpočtu z hľadiska zákonnosti, ako aj metodologickej správnosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej aj „MsZ“). Pôvodný návrh „Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2023-2024-2025“ (ďalej len „pôvodný návrh rozpočtu“) bol zverejnený dňa 14.12.2022, avšak nakoľko tento návrh nebol MsZ dňa 29.12.2022 schválený, mesto Poltár od 01.01.2023 hospodári v rozpočtovom provizóriu. Návrh rozpočtu vychádza z pôvodného návrhu rozpočtu, pričom zohľadňuje skutočnosti, na ktoré poukazoval hlavný kontrolór v predchádzajúcom stanovisku, niektoré predložené pripomienky k pôvodnému návrhu rozpočtu, mestským zastupiteľstvom schválené výšky dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území mesta Poltár, zapojenie zostatkov finančných prostriedkov z minulých rokov a ďalšie skutočnosti. V stanovenom termíne bola k návrhu rozpočtu predložená jedna pripomienka, ktorá bola akceptovaná a zapracovaná do návrhu rozpočtu predloženého na schválenie v rámci materiálov na rokovanie mestského zastupiteľstva. Zapracovanie pripomienky bolo zohľadnené v tomto stanovisku.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Legislatívnymi východiskami pre tvorbu rozpočtu mesta sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pri tvorbe rozpočtu sa zohľadňujú taktiež príslušné ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je **rozpočet mesta** základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií mesta v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. **Obsahuje príjmy a výdavky**, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj z uzatvorených zmlúv. **Súčasťou rozpočtu mesta** sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených mestom, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je mesto zakladateľom. V rozpočte mesta sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa § 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je viacročný rozpočet strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené **zámary rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta** najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou viacročného návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky v súlade s ustanovením čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta. Údaje o očakávanej skutočnosti za rok 2022 **nie sú uvedené** v rámci súhrnných tabuliek uvedených na str. 4 a 5 návrhu rozpočtu.

Podľa § 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozpočet mesta člení na **bežný rozpočet** (bežné príjmy a bežné výdavky), **kapitálový rozpočet** (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky) a **finančné operácie**. Rozpočet mesta sa predkladá na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Súčasne sa predkladá na schválenie aj rozpočet výdavkov podľa programov mesta.

Na základe overenia náležitostí a obsahu predloženého návrhu rozpočtu **konštatujem**, že je **zostavený v súlade** s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a ďalších príslušných zákonov. Mesto Poltár rešpektuje tiež povinnosť zostavovania mestského rozpočtu v programovej štruktúre.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovom sídle mesta Poltár (www.poltar.sk) v časti Mestské zastupiteľstvo - Rozpočet mesta a na elektronickej úradnej tabuli dňa **13.01.2023**, t. j. v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Taktiež bola dňa 13.01.2023 na úradnej tabuli mesta Poltár zverejnená informácia o sprístupnení predmetného návrhu rozpočtu verejnosti.

B. Tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný ako viacročný programový rozpočet na roky 2023 - 2025. Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy štátu k rozpočtu mesta, ktorými sú podiely na daniach v správe štátu a dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy. V návrhu rozpočtu sú taktiež vyjadrené vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území mesta a vzťahy k právnickým osobám, ktorých zriaďovateľom alebo zakladateľom je mesto Poltár. **Rozpočet na rozpočtový rok 2023** je po jeho schválení MsZ **záväzný**, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú **orientačné**. Z uvedených dôvodov som sa pri vypracovávaní tohto stanoviska zamerlal predovšetkým na návrh rozpočtu na rok 2023.

Celková bilancia rozpočtu

Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti určuje pravidlá rozpočtovej zodpovednosti aj pri zostavovaní rozpočtov miest a obcí vo vzťahu k dosiahnutému podielu dlhu verejnej správy v SR na hrubom domácom produkte (ďalej len „HDP“) SR. Vzhľadom na ustanovenie čl. 5 ods. 10 zákona o rozpočtovej zodpovednosti sa povinnosť uplatňovať tieto pravidlá nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády a vyslovená dôvera vláde. Nakoľko programové vyhlásenie vlády bolo schválené v máji 2021, výška dlhu verejnej správy vykázaná za rok 2021 a jeho podiel na HDP nemajú vplyv na tvorbu rozpočtov miest a obcí na rok 2023.

Návrh rozpočtu na roky 2023–2025 v porovnaní s údajmi o schválenom rozpočte a očakávanej skutočnosti bežného roka 2022 a skutočného plnenia rozpočtu za predchádzajúce tri rozpočtové roky:

Celkový rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2023 – po pripomienkach	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Príjmy	6 360 107,15	7 486 492,70	10 246 110,65	8 545 442,21	8 545 442,21	9 099 206,10	9 099 206,10	7 437 378,42	7 531 291,83
Výdavky	5 876 607,30	6 409 054,84	9 449 731,08	8 545 442,21	8 545 442,21	9 099 206,10	9 099 206,10	7 437 378,42	7 531 291,83
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+483 499,85	+1 077 437,86	+796 379,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bežný rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2023 – po pripomienkach	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Bežné príjmy	5 735 914,88	6 511 534,60	6 376 265,32	6 860 393,59	6 860 393,59	6 955 830,56	6 955 830,56	7 175 988,31	7 337 840,89
Bežné výdavky	5 194 520,46	5 390 691,99	5 608 543,79	6 194 806,87	6 194 806,87	6 929 649,15	6 867 949,15	7 173 763,03	7 332 839,81
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+541 394,42	+1 120 842,61	+767 721,53	+665 586,72	+665 586,72	+26 181,41	+87 881,41	+2 225,28	+5 001,08

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2023 – po pripomienkach	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Kapitálové príjmy	123 436,25	471 167,66	2 201 072,28	504 554,48	504 554,48	1 240 245,75	1 240 245,75	0,00	0,00
Kapitálové výdavky	620 564,13	914 121,87	3 818 385,75	2 254 827,82	2 254 827,82	2 073 749,43	2 135 449,43	167 100,00	65 000,00
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	-497 127,88	-442 954,21	-1 617 313,47	-1 750 273,34	-1 750 273,34	-833 503,68	-895 203,68	-167 100,00	-65 000,00

Finančné operácie:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2023 – po pripomienkach	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Príjmové fin. operácie	500 756,02	503 790,44	1 668 773,05	1 180 494,14	1 180 494,14	903 129,79	903 129,79	261 390,11	193 450,94
Výdavkové fin. operácie	61 522,71	104 240,98	22 801,54	95 807,52	95 807,52	95 807,52	95 807,52	96 515,39	133 452,02
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+439 233,31	+399 549,46	+1 645 971,51	+1 084 686,62	+1 084 686,62	+807 322,27	+807 322,27	+164 874,72	+59 988,92

1 Údaje v zmysle finančných výkazov o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách (FIN 1-12) vypracovaných mestom Poltár a organizáciami v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti k 31.12.

2 Údaje za „Očakávaná skutočnosť 2022“ vychádzajú zo skutočného čerpania/plnenia rozpočtu za obdobie 1-9/2022 so zohľadnením predpokladaného čerpania/plnenia rozpočtu do konca roka 2022 (vzhľadom na dátum schválenia rozpočtu na rok 2022 dané údaje súhlasia s údajmi za schválený rozpočet na rok 2022).

V rámci vyššie uvedených tabuliek sú zobrazené súhrnné prehľady k návrhu rozpočtu na roky 2023-2025 v porovnaní s údajmi o schválenom rozpočte a očakávanej skutočnosti bežného roka 2022 a skutočného plnenia rozpočtu za predchádzajúce tri rozpočtové roky, osobitne za celkový rozpočet, bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

Celkový návrh rozpočtu na rok 2023 je koncipovaný ako **vyrovnaný**, kde príjmy a výdavky predstavujú sumu 9 099 206,10 €.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 87 881,41 € (v zverejnenom návrhu rozpočtu vo výške 26 181,41 €), **kapitálový rozpočet** je zostavený ako schodkový vo výške 895 203,68 € (v zverejnenom návrhu rozpočtu vo výške 833 503,68 €) a **finančné operácie** sú koncipované ako prebytkové vo výške 807 322,27 €.

Podľa § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (mesto nie je pre rok 2023 povinné dodržiavať) sa rozpočet mesta zostavuje ako **vyrovnaný alebo prebytkový**. Mesto je povinné zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako **schodkový**, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Na základe údajov vo vyššie uvedených tabuľkách možno konštatovať, že podmienky stanovené v § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy boli v sledovanom období v podmienkach rozpočtu mesta **Poltár dodržané**.

Návrh rozpočtu na rok 2023 v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 predpokladá nárast celkových príjmov aj výdavkov rozpočtu o 6,48 %. Podrobnejší prehľad je bližšie popísaný v rámci nižšie uvedených tabuliek.

ROZPOČET PRÍJMOV	Schválený rozpočet na rok 2022	Návrh rozpočtu na rok 2023	Rozdiel v %
Bežné príjmy	6 860 393,59	6 955 830,56	+ 1,39
Kapitálové príjmy	504 554,48	1 240 245,75	+ 145,81
Finančné operácie príjmové	1 180 494,14	903 129,79	- 23,50
Príjmy spolu:	8 545 442,21	9 099 206,10	+ 6,48

ROZPOČET VÝDAVKOV	Schválený rozpočet na rok 2022	Návrh rozpočtu na rok 2023 – po pripomienkach	Rozdiel v %
Bežné výdavky	6 194 806,87	6 867 949,15	+ 10,87
Kapitálové výdavky	2 254 827,82	2 135 449,43	- 5,29
Finančné operácie výdavkové	95 807,52	95 807,52	0,00
Výdavky spolu:	8 545 442,21	9 099 206,10	+ 6,48

Prebytok/schodok (-)	0,00	0,00	-
-----------------------------	-------------	-------------	----------

Zostavenie návrhu rozpočtu prebiehalo vo veľmi zložitom období - v podmienkach energetickej krízy, zvyšujúcej sa inflácie a výrazného rastu cien tovarov a služieb (priemerný rast cien by mal v roku 2023 dosiahnuť úroveň 10,00 %, pri cenách energií je toto percento násobne vyššie, napr. v návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2023 sa pri prognóze uvažovalo so zvýšením ceny elektriny o 40 % a ceny plynu o 60 %). Výdavky mesta v roku 2023 vo významnej miere ovplyvňuje tiež rast plátov zamestnancov v zmysle nariadenia vlády č. 296/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme - od 01.01.2023 sa zvýšili o 7,00 % a od 01.09.2023 sa zvýšia o ďalších 10,00 %;

u pedagogických a odborných zamestnancov v školách a školských zariadeniach sa od 01.01.2023 zvýšili o 10,00 % a od 01.09.2023 sa zvýšia o ďalších 12,00 %.

I. ROZPOČET PRÍJMOV

a) Bežné príjmy

100 Daňové príjmy

Daňové príjmy sú pre rok 2023 tvorené podielom z výnosov daní z príjmov FO a PO poukázaných mestu, daňami z majetku a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré mesto vyberie od svojich občanov, a to predovšetkým daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a jednu z najvýznamnejších zložiek rozpočtu mesta. Daňové príjmy mesta v zverejnenom návrhu rozpočtu tvoria 45,92 % z bežných príjmov mesta. Návrh rozpočtu na rok 2023 predpokladá oproti schválenému rozpočtu na rok 2022 nárast daňových príjmov o 57 228,86 € (1,82 %). Výnos dane z príjmov fyzických osôb na rok 2023 je v návrhu rozpočtu plánovaný vo výške 2 773 500,86 €, na rok 2024 vo výške 3 258 570,00 € a na rok 2025 vo výške 3 601 541,00 €. V zmysle odhadov založených na prognóze MF SR vychádzajúcich zo septembrovej (2022) prognózy Výboru pre daňové prognózy je pre mesto Poltár plánovaný podiel z výnosu dane z príjmov fyzických osôb na rok 2023 vo výške 2 934 317,00 €, na rok 2024 vo výške 2 985 229,00 € a na rok 2025 vo výške 3 332 139,00 €.

Príjem z daní z majetku je v návrhu rozpočtu stanovený vo výške 228 606,00 € (na roky 2024 a 2025 vo výške 217 500,00 €, resp. 233 000,00 €) a príjem z daní za tovary a služby vo výške 192 235,00 € (na roky 2024 a 2025 vo výške 168 000,00 €). Navrhovaný medziročný pokles príjmov v prípade daní z majetku a minimálny medziročný nárast príjmov v prípade daní za tovary a služby zohľadňuje vplyv VZN č. 5/2022 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na dané druhy príjmov.

200 Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z podnikania, príjmami z vlastníctva majetku, administratívnymi poplatkami, pokutami, poplatkami a platbami z nepriemyselného a náhodného predaja, úrokmi z vkladov a inými nedaňovými príjmami.

V prípade hlavnej kategórie 200 - Nedaňové príjmy je rozpočet na rok 2023 plánovaný približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, pričom mierny pokles súvisí napríklad s nižšími navrhovanými príjmami z nájomného za hrobové miesta a nulovými plánovanými príjmami z podnikania spoločnosti BYTHERM, s. r. o. Mestský bytový podnik. Väčšina ostatných položiek v rámci nedaňových príjmov je potom navrhovaná na úrovni očakávanej skutočnosti roka 2022, ktorá vychádza zo schváleného rozpočtu na rok 2022 (špecifiká schváleného rozpočtu na rok 2022 sú uvedené v rámci odborného stanoviska hlavného kontrolóra k návrhu príslušného rozpočtu).

300 Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sú taktiež v rámci bežných príjmov rozpočtované granty a transfery, ktoré budú mestu poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií, transfery poskytované v súvislosti s realizáciou projektov spolufinancovaných z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu a ďalšie poskytnuté

transfery plánované na rok 2023 v celkovej výške 2 990 351,70 €, t. j. v sume o 14 226,00 € (0,47 %) nižšej oproti schválenému rozpočtu na rok 2022.

V rámci bežných príjmov sú taktiež osobitne rozpočtované príjmy rozpočtových organizácií mesta, pričom na rok 2023 sú rozpočtované vo výške 338 286,00 €, t. j. v sume o 59 636,00 € (21,40 %) vyššej oproti schválenému rozpočtu na rok 2022. Najväčší podiel na uvedenom medziročnom náraste majú navrhované vyššie vlastné príjmy Zariadenia sociálnych služieb súvisiace so všeobecne záväzným nariadením, ktoré nadobudne účinnosť od 01.01.2023.

b) Kapitálové príjmy

V návrhu rozpočtu na rok 2023 je rozpočtovaných šesť kapitálových príjmov v celkovej výške 1 240 245,75 €, a to konkrétne:

- 75 000,00 € na vybudovanie 5 ks autobusových zastávok z príspevku od MAS Hornohrad,
- 529 758,73 € na realizáciu projektu „Revitalizácia vnútrobloku Sklárskeho sídliska Poltár“ od Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (projekt pre účely NFP potrebné zrealizovať a finančne vysporiadať do konca roka 2023),
- 69 853,95 € na realizáciu projektu „Úprava spevnenej plochy na parc. č. 2395/1, Ul. slobody v Poltári“ od Ministerstva životného prostredia SR v zastúpení Slovenskej agentúry životného prostredia,
- 304 543,00 € na realizáciu projektu „Modernizácia budovy telocvične súp. č. 727 na Ul. sklárskej v Poltári“ od Fondu na podporu športu,
- 208 737,62 € na realizáciu projektu „Zvýšenie kapacít infraštruktúry Materskej školy Sklárska v meste Poltár“ od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a
- 52 352,45 € na realizáciu projektu „Zvýšenie kapacít infraštruktúry materskej školy Kanadská v meste Poltár“ od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

V zmysle informácií poskytnutých zodpovednými zamestnancami mesta Poltár sú vyššie uvedené plánované kapitálové príjmy na rok 2023 od príslušných poskytovateľov schválené.

c) Príjmové finančné operácie

Na rok 2023 je v rámci návrhu rozpočtu rozpočtovaný prevod zostatku prostriedkov z minulých rokov vo výške 306 412,45 €, pričom tento pozostáva:

- z nevyčerpaných finančných prostriedkov na projekt inkluzívneho detského ihriska (50 000,00 €),
- z nevyčerpanej dotácie poskytnutej Ministerstvom hospodárstva SR na projekt „Rozvoj priemyselnej výroby a služieb v meste Poltár“ (73 883,00 €),
- z nevyčerpaných vlastných príjmov Zariadenia sociálnych služieb (37 398,89 €),
- z nevyčerpaných vlastných príjmov Základnej umeleckej školy (18 582,21 €),
- z nevyčerpaných nenormatívnych finančných prostriedkov ZŠ Školská na dopravné (1 396,81 €) a
- z nevyčerpaných vlastných príjmov, z nevyčerpaného príspevku od Regionálneho úradu školskej správy v Banskej Bystrici na opravu bleskozvodov ZŠ Slobody a z nevyčerpaných projektových finančných prostriedkov za ZŠ Slobody spolu vo výške 125 151,54 €.

Predmetné navrhované prevody zostatkov prostriedkov z minulých rokov boli zapojené aj do výdavkovej časti návrhu rozpočtu na rok 2023.

Prevod prostriedkov z rezervného fondu je v zverejnenom návrhu rozpočtu na rok 2023 navrhovaný vo výške 573 587,34 €. Konkrétny prehľad jednotlivých investičných akcií, ktorých financovanie sa v roku 2023 navrhuje realizovať z prostriedkov rezervného fondu je rozpísaný v rámci textovej časti Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2023-2024-2025 (str. 6).

V roku 2023 je tiež v rámci príjmových finančných operácií plánované zapojenie splátok návratnej finančnej výpomoci poskytnutej mestom Poltár v roku 2022 svojej založenej obchodnej spoločnosti Technické služby Poltár, s.r.o.

II. ROZPOČET VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov bol v zverejnenom návrhu rozpočtu zostavený v tabuľkovej forme tak podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie (ďalej len „klasický rozpočet“), ako aj podľa programov mesta (ďalej len „programový rozpočet“). V návrhu programového rozpočtu sú výdavky rozpočtu rozpočtované v rámci 14 programov (Plánovanie, manažment a kontrola; Propagácia a marketing; Interné služby; Služby občanom; Bezpečnosť a poriadok v meste; Odpadové hospodárstvo; Miestne komunikácie; Vzdelávanie; Kultúra; Šport; Prostredie pre život; Bývanie; Sociálne služby a Rozvoj mesta) a v návrhu klasického rozpočtu sú rozpočtované podľa funkčnej klasifikácie.

Hlavný kontrolór v rámci tohto stanoviska popisuje navrhovaný rozpočet výdavkov **z hľadiska funkčnej a ekonomickej klasifikácie.**

a) Bežné výdavky

01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány

Mestská samospráva

Rozpočet výdavkov Mestskej samosprávy je navrhovaný na rok 2023 vo výške 757 119,95 €, čo predstavuje navýšenie o 19,17 % v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výrazné prírastky v porovnaní s predchádzajúcim rokom sú rozpočtované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ (navýšenie súvisí s plánovaným zvyšovaním miezd vo verejnej správe v roku 2023, ktoré sa zohľadňuje aj v prípade ďalších oblastí popísaných nižšie v tomto stanovisku) a položky „Energie, voda a komunikácie“ (navýšenie súvisí so zvyšujúcimi sa nákladmi predovšetkým na elektrickú energiu a plyn). Mierne navýšenie je navrhované tiež v prípade položiek „Všeobecný materiál“, „Dopravné“, „Rutinná a štandardná údržba budov“ a „Transfery jednotlivcom a NO“. Ostatné položky sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022 alebo nižšie.

Mestské zastupiteľstvo a komisie mestského zastupiteľstva

V prípade uvedenej oblasti sú navrhované výdavky vo výške 40 000,00 €, t. j. v sume o 10 000,00 € (33,33 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Okrem odmien poslancov za zasadnutia mestského zastupiteľstva, mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva je tu rozpočtovaná aj odmena zástupcu primátora mesta. Navrhované navýšenie výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom súvisí s plánovaným obstaraním notebookov pre poslancov mestského zastupiteľstva.

Krištál', Poliklinika, Správa školských objektov, Participatívny rozpočet a Register obyvateľstva

V prípade položiek Krištál' a Poliklinika je navrhované navýšenie výdavkov, a to predovšetkým v súvislosti so zvyšovaním nákladov na energie. V prípade výdavkov na Správu školských budov sú tieto navrhované vo výške 92 262,90 € a pri ostatných položkách sú tieto navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

01.1.2 Finančné a rozpočtové záležitosti

Kontrolná činnosť

Výdavky v rámci uvedenej oblasti sú v prípade jednotlivých položiek navrhované v rovnakej alebo nižšej výške v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ súvisí s očakávaným zvýšením priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za rok 2022.

01.3.3 Iné všeobecné služby

Matrika

Rozpočet výdavkov Matriky na rok 2023 je navrhovaný vo výške 42 280,00 €, t. j. v sume o 3,36 % nižšej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, ostatné položky sú navrhované v rovnakej, prípadne nižšej výške.

01.6.0 Všeobecné verejné služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky vo výške 24 100,00 € (na úrovni očakávanej skutočnosti roka 2022) na zabezpečenie predčasných parlamentných volieb a konania referenda v januári 2023. V príjmovej časti rozpočtu sú plánované príjmy v rovnakej výške.

02.2.0 Civilná ochrana

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na materiálové zabezpečenie cvičení civilnej ochrany vo výške 500,00 €, t. j. v rovnakej výške, ako v predchádzajúcich troch rokoch.

03.2.0 Ochrana pred požiarmi

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na činnosť Dobrovoľného hasičského zboru mesta Poltár vo výške 10 000,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

03.6.0 Verejný poriadok a bezpečnosť

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky súvisiace s projektom „Miestna občianska poriadková služba v meste Poltár“ (ďalej len „MOPS“), ktorého realizácia má v zmysle uzatvorenej zmluvy o poskytnutí NFP prebiehať do 4/2023. Na rok 2023 sú v prípade MOPS rozpočtované výdavky vo výške 20 000,00 €.

04.1.1 Všeobecná ekonomická a obchodná oblasť

V rámci danej oblasti sú navrhované výdavky na Dom služieb vo výške 31 200,00 €, t. j. v sume o 30 % vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Uvedené navýšenie zohľadňuje predovšetkým očakávané zvyšovanie nákladov na energie v nadchádzajúcom období.

04.1.2 Všeobecná pracovná oblasť

V rámci triedy Všeobecná pracovná oblasť sú na rok 2023 rozpočtované výdavky na projekty ÚPSVaR SR pod názvom „Cesta na trh práce“ vo výške 25 000,00 € a „Chyt' sa svojej šance“ vo výške 8 600,00 € (v príjmovej časti rozpočtu nebolo zapojenie príjmov z daného projektu identifikované).

04.4.3 Výstavba

Spoločný obecný úrad

Rozpočet výdavkov Spoločného obecného úradu stavebného na rok 2023 je navrhovaný vo výške 47 150,00 €, t. j. v sume o 4 570,00 € (10,73 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položiek „Energie, voda a komunikácie“, „Všeobecný materiál“ a „Služby“. Ostatné položky sú navrhované približne na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2022.

04.5.1 Cestná doprava

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2023 vo výške 30 000,00 €, t. j. v sume o 10 000,00 € (50,00 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022.

05.1.0 Nakladanie s odpadmi

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je v návrhu rozpočtu na rok 2023 navrhovaný vo výške 183 500,00 €, t. j. v sume o 44 406,17 € (31,93 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022, pričom toto navýšenie zohľadňuje očakávané navýšenie výdavkov mesta v predmetnej oblasti.

06.1.0 Rozvoj bývania

Bytová politika

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2023 vo výške 23 041,00 €, t. j. vo výške o 2 440,00 € (11,84 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Na uvedenom prírastku má najväčší podiel navrhované navýšenie výdavkov v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“. Ostatné položky sú navrhované na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2022. V tejto súvislosti by som chcel **opätovne poukázať** na skutočnosť, že v rámci oblasti Bytová politika sú rozpočtované výdavky súvisiace s činnosťou jedného zamestnanca, avšak tento zamestnanec okrem agendy v oblasti bytovej politiky zastrešuje aj agendu v oblasti životného prostredia.

06.2.0 Rozvoj obcí

V rámci triedy Rozvoj obcí je navrhovaný transfer (dotácia) pre mestskú spoločnosť Technické služby Poltár, s.r.o. vo výške 300 000,00 € (v zverejnenom návrhu rozpočtu vo výške 361 700,00 €; suma znížená na základe predloženej pripomienky k návrhu rozpočtu), kde sa navrhuje navýšenie transferu o 30 000,00 € (11,11 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022.

06.4.0 Verejné osvetlenie

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2023 vo výške 38 350,00 €, t. j. vo výške o 8 850,00 € (30 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Na uvedenom navýšení má podstatný podiel zohľadnenie zvyšujúcich sa nákladov na elektrickú energiu.

06.6.0 Bývanie a občianska vybavenosť

V rámci predmetnej oblasti sú na rok 2023 rozpočtované výdavky vo výške 109 000,00 €, súvisiace so správou mestských nájomných bytov, ktoré na základe mandátnej zmluvy spravuje mestská spoločnosť BYTHERM, s. r. o. Mestský bytový podnik.

08.1.0 Rekreačné a športové služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na dotácie, ktoré mesto poskytuje fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám v zmysle § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa príslušného všeobecne záväzného nariadenia. Okrem dotácií sú v rámci danej oblasti rozpočtované aj výdavky na energie súvisiace s areálom TJ Sklotatran Poltár a mestskej športovej haly, ktoré sú na rok 2023 navrhované v značne vyššej výške v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 (rastúce náklady na energie). V návrhu rozpočtu sú výšky poskytovaných dotácií navrhované v sumách schválených MsZ na zasadnutí MsZ konaného dňa 11.01.2023.

08.2.0 Kultúrne služby

Zbor pre občianske záležitosti

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je na rok 2023 navrhovaný vo výške 25 000,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Kultúrny dom

Rozpočet výdavkov Kultúrneho domu je na rok 2023 navrhovaný vo výške 97 210,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022. Značné navýšenie je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“. Ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, prípadne v nižšej výške.

Mestská ľudová knižnica, Knižnica Zelené a Slaná Lehota, Múzeum

Rozpočet výdavkov na rok 2023 v prípade uvedených oblastí je navrhovaný približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, len v prípade Knižnice Zelené a Slaná Lehota je navrhované medziročné navýšenie výdavkov o 500,00 € (14,93 %).

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

V prípade danej oblasti sú rozpočtované výdavky vo výške 6 000,00 €, t. j. približne na úrovni skutočného čerpania za rok 2020 (50 % očakávanej skutočnosti za rok 2022).

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na dotácie, ktoré mesto poskytuje fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám v zmysle § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových

pravidlách územnej samosprávy a podľa príslušného všeobecne záväzného nariadenia. Okrem dotácií schvaľovaných MsZ sú v rámci danej oblasti rozpočtované aj výdavky na energie pre Klub dôchodcov a finančné prostriedky vo výške 5 000,00 € vyčlenené v zmysle príslušného všeobecne záväzného nariadenia pre účely poskytovania dotácií zo strany primátora mesta. V návrhu rozpočtu sú výšky poskytovaných dotácií navrhované v sumách schválených MsZ na zasadnutí MsZ konaného dňa 11.01.2023.

09.1.1.1 Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou

Materská škola Sklárska

Rozpočet výdavkov na rok 2023 v prípade Materskej školy Sklárska je navrhovaný vo výške 378 982,00 €, čo predstavuje nárast o 14 129,00 € (3,87 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa týka kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, položky „Všeobecný materiál“ a „Transfery jednotlivcom a NO“, pričom značné navýšenie je navrhované aj v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“. V prípade ostatných kategórií a položiek sú výdavky navrhované približne na úrovni očakávanej skutočnosti za rok 2022.

Materská škola Kanadská

Rozpočet výdavkov Materskej školy Kanadská na rok 2023 je navrhovaný vo výške 155 577,00 €, čo predstavuje navrhované navýšenie výdavkov o 3 054,00 € (2,00 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výraznejšie medziročné navýšenie sa týka kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položiek „Energie, voda a komunikácie“, „Všeobecný materiál“ a „Rutinná a štandardná údržba“. V prípade ostatných položiek sú výdavky navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

09.5.0 Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne - záujmové vzdelávanie škôl

Rozpočet výdavkov na rok 2023 v prípade Záujmového vzdelávania škôl je navrhovaný v rovnakej výške, ako bol schválený v rámci schváleného rozpočtu na rok 2022 (15 000,00 €).

09.6.0.1 Vedľajšie služby poskytované v rámci predprimárneho vzdelávania

Školská jedáleň pri MŠ Sklárska

Rozpočet výdavkov Školskej jedálne pri MŠ Sklárska je navrhovaný vo výške 123 557,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, pričom navýšenie oproti predchádzajúcemu roku je navrhované len v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“. Ostatné položky sú navrhované v rovnakej alebo nižšej výške, ako boli schválené na rok 2022.

09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované

Spoločný školský úrad

Rozpočet výdavkov Spoločného školského úradu je na rok 2023 navrhovaný vo výške 24 600,00 €, čo predstavuje navrhované navýšenie výdavkov o 4 394,00 € (21,75 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie výdavkov oproti predchádzajúcemu roku je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položky „Energie, voda a komunikácie“, značné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade položky „Všeobecný materiál“. Ostatné položky sú

navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

10.2.0 Staroba

Terénna opatrovateľská služba

Rozpočet výdavkov Terénnej opatrovateľskej služby je na rok 2023 navrhovaný vo výške 278 227,00 €, čo predstavuje navýšenie o 30 427,00 € (12,28 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Značné navýšenie výdavkov je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Zariadenie sociálnych služieb

Rozpočet výdavkov Zariadenia sociálnych služieb (ďalej len „zariadenie“) je na rok 2023 navrhovaný vo výške 583 996,89 €, čo predstavuje navýšenie o 87 898,89 € (17,72 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Navrhovaný rozpočet výdavkov súhlasí na plánované príjmy zariadenia na rok 2023. Výrazné navýšenie výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, značné navýšenie je navrhované v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“ a ostatné položky sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

10.7.0 Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi

V rámci uvedenej oblasti sú rozpočtované výdavky súvisiace s projektmi realizovanými v podmienkach mesta Poltár – Terénna sociálna práca a Komunitné centrum, ktoré sú spolufinancované z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu a taktiež výdavky súvisiace s inštitútom Osobitného príjemcu a výdavky sociálnej komisie.

09. Vzdelávanie

Návrhy rozpočtov uvedených v rámci predmetnej funkčnej klasifikácie (rovnako aj návrhy rozpočtov materských škôl a školskej jedálne pri materskej škole) sú predpokladanými rozpočtami. Reálne rozpočty budú stanovené rozpočtovými opatreniami vykonanými po schválení štátneho rozpočtu SR na rok 2023, následnom rozpise finančných prostriedkov určených na financovanie prenesených a originálnych kompetencií v oblasti školstva a schválení príslušného všeobecne záväzného nariadenia mesta.

Základná škola Slobody

Rozpočet výdavkov Základnej školy Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 1 008 593,00 €, čo predstavuje navýšenie o 90 795,00 € (9,89 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výrazné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade položiek „Energie, voda a komunikácie“, „Rutinná a štandardná údržba“, „Všeobecný materiál“, „Služby“ a „Transfery jednotlivcom a NO“. Naopak výdavky na „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022. Rozpočet výdavkov však súhlasí na plánované príjmy základnej školy na rok 2023.

Centrum voľného času ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Centra voľného času ZŠ Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 11 707,00 €, čo predstavuje navrhované navýšenie výdavkov o 2 685,00 € (29,76 %)

v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. V rámci navrhovaných výdavkov sú rozpočtované náklady na činnosť zamestnanca, ktorý bude zabezpečovať organizáciu olympiád a súťaží na miestnej a obvodnej úrovni. Základná škola vykázala v príslušnom výkaze Škol (MSVVŠ SR) k 15.09.2022 celkovo **0 žiakov**. V rámci príjmov CVC sú na rok 2023 plánované príjmy od iných obcí vo výške 5 500,00 €.

Školský klub detí ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Školského klubu detí ZŠ Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 61 447,00 €, čo predstavuje navýšenie o 4 138,00 € (7,22 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a „Všeobecný materiál“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Školská jedáleň pri ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Školskej jedálne pri ZŠ Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 228 505,00 €, čo predstavuje navýšenie o 14 369,00 € (6,71 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Predmetné navýšenie súvisí s navrhovaným navýšením výdavkov v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“ (v rozpočte na rok 2022 schválené v nulovej výške) a miernym navýšením výdavkov v prípade položky „Všeobecný materiál“. Ostatné kategórie a položky sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Okrem uvedených oblastí sú v rámci návrhu rozpočtu ZŠ Slobody osobitne rozpočtované výdavky za „Poskytnuté transfery“ (nenormatívne fin. prostriedky, projekty) vo výške 215 766,54 €.

Základná škola Školská

Rozpočet výdavkov Základnej školy Školská je na rok 2023 navrhovaný vo výške 812 910,00 €, čo predstavuje navýšenie o 53 721,00 € (7,08 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Rozpočet výdavkov ZŠ Školská súhlasí na plánované príjmy základnej školy na rok 2023. Výrazné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Školský klub detí ZŠ Školská

Rozpočet výdavkov Školského klubu detí ZŠ Školská je na rok 2023 navrhovaný vo výške 60 247,00 €, čo predstavuje navýšenie o 12 014,00 € (24,91 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Značné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Okrem uvedených oblastí sú v rámci návrhu rozpočtu ZŠ Školská osobitne rozpočtované výdavky za „Poskytnuté transfery“ (nenormatívne fin. prostriedky, projekty) vo výške 79 047,81 € (zapojenie projektu „Spolu múdrejší“ vo výdavkoch ZŠ Školská nebolo identifikované).

Základná umelecká škola

Rozpočet výdavkov Základnej umeleckej školy je na rok 2023 navrhovaný vo výške 428 378,21 €, čo predstavuje navýšenie o 46 412,21 € (12,15 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, výrazné navýšenie v prípade položky „Všeobecný materiál“, pričom ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

b) Kapitálové výdavky

Rozpočet kapitálových výdavkov je na rok 2023 navrhovaný vo výške 2 135 449,43 € (v zverejnenom návrhu rozpočtu vo výške 2 073 749,43 €; suma navýšená na základe predloženej pripomienky k návrhu rozpočtu - navýšenie položky „Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií“ o 61 700,00 €). Rozpis jednotlivých investičných akcií, navrhovaných na financovanie z rozpočtu kapitálových výdavkov v roku 2023, je bližšie uvedený v rámci Prílohy č. 2 a 3 k predloženému návrhu rozpočtu na roky 2023-2025.

c) Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie sú na rok 2023 rozpočtované v celkovej výške 95 807,52 € (13 812,58 € - splácanie istiny za 32 b. j., 9 686,94 € - splátka istiny za prestavbu internátu a 72 288,00 € - splácanie istiny za úver za kultúrny dom a opravu miestnych komunikácií), t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022. Prvá splátka prijatej NFP by mala byť realizovaná už v roku 2024.

K zverejnenému návrhu rozpočtu bola v stanovenej lehote predložená jedna **pripomienka**, ktorá bola navrhovateľom akceptovaná a zapracovaná do návrhu rozpočtu predloženého na schválenie v rámci materiálov na rokovanie mestského zastupiteľstva. Na základe uvedenej pripomienky došlo k zníženiu rozpočtu bežných výdavkov o 61 700,00 € (v rámci položky „VÝDAVKY DOTÁCIA TS s.r.o.“) a k navýšeniu rozpočtu kapitálových výdavkov o danú sumu (v rámci položky Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií). Vyhodnotenie pripomienky bude predložené v rámci materiálov k schvaľovaniu predmetného návrhu rozpočtu.

V záverečnej časti tohto stanoviska by som chcel ešte **upozorniť** na niektoré **riziká**, ktoré môžu negatívne ovplyvniť bilanciu rozpočtu v roku 2023. Medzi najväčšie riziká v súčasnosti možno zaradiť **vonkajšie vplyvy**, ktoré mesto nevie ovplyvniť, napr. energetická kríza, ťažká predvídateľnosť legislatívneho procesu, rastúca inflácia a s ňou spojený výrazný rast cien tovarov a služieb, predovšetkým energií. Všetky tieto vplyvy môžu výraznou mierou ovplyvniť vyrovnanosť bežného rozpočtu, nakoľko výdavková časť rozpočtu je v zostavenom návrhu rozpočtu nastavená len mierne pod úrovňou plánovaných bežných príjmov. Z uvedeného dôvodu je možné za riziká považovať:

- nenaplnenie rozpočtu vlastných bežných príjmov (daňových i nedaňových) a cudzích bežných príjmov (transfery v rámci verejnej správy),
- vyššie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov (predovšetkým v oblasti energií) z dôvodu vyššieho rastu cien a nových legislatívnych povinností pre samosprávu.

Pre eliminovanie týchto rizík na najmenšiu možnú mieru a **pre zabezpečenie vyrovnaného bežného rozpočtu** je nevyhnutné monitorovať jeho vývoj na pravidelnej báze a prijať opatrenia na napĺňanie plánovaných bežných príjmov a znižovanie bežných výdavkov. V situácii zákonného zvyšovania platov a rastu cien tovarov a služieb to nebude jednoduché, je však

potrebné pristúpiť k takým opatreniam, ktoré svojou efektívnosťou a účinnosťou zabezpečia napĺňanie, príp. rast príjmov (napr. dôsledný výber miestnych daní a poplatkov, hľadanie ďalších mimorozpočtových zdrojov, bezprostredné uplatňovanie žiadostí o refundácie v prípade projektov spolufinancovaných z EÚ a SR - tak v prípade bežného, ako aj kapitálového rozpočtu) alebo budú mať za následok znižovanie výdavkov (napr. úspora energií, maximálna hospodárnosť nákupov, realizácia nevyhnutných výdavkov). V situácii, v ktorej sa nachádzame, je totiž nevyhnutné pristúpiť aj k znižovaniu výdavkov, tam kde je to možné. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, odporúčam tiež v roku 2023 **obožretné** pristupovať k využívaniu prostriedkov rezervného fondu.

Aj napriek zlepšeniu v oblasti programového rozpočtovania odporúčam tejto oblasti venovať do budúcnosti **zvýšenú pozornosť**. Podstata programového rozpočtovania v podmienkach územnej samosprávy spočíva v tom, že pri tvorbe programových rozpočtov vychádzajú obce a mestá zo základných strategických plánovacích dokumentov, ktoré majú obsahovať víziu, poslanie, zámery a ciele, ktoré chce obec dosiahnuť najmä v strednodobom časovom horizonte.

C. Záver

Návrh rozpočtu je **spracovaný v súlade so zákonom** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2023 až 2025 a tiež ako programový dokument. Návrh rozpočtu bol **zverejnený zákonným spôsobom** - na úradnej tabuli mesta, elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote. Po preverení náležitostí a obsahu predloženého návrhu rozpočtu konštatujem, že je **zostavený v súlade** s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V stanovisku som **pomenoval riziká** návrhu rozpočtu, ktoré je potrebné eliminovať dôslednou kontrolou plnenia príjmov zo strany mesta a regulovaným čerpaním výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti použitia rozpočtovaných finančných prostriedkov. Rozpočtová disciplína je potrebná, nakoľko bežné zdroje pokrývajú viac-menej len bežné výdavky, ktorých vývoj je ťažko predvídateľný.

Na základe skutočností uvedených v tomto stanovisku, **odporúčam** Mestskému zastupiteľstvu v Poltári **schváliť** predložený návrh rozpočtu na rok 2023 a návrh rozpočtu na rok 2024 a 2025 **vziať na vedomie**.

Ing. Tomáš Škrabák
hlavný kontrolór mesta